

Wtorek, 18 maja 2010 r.

Zmiany w polityce udzielania zamówień publicznych

P7_TA(2010)0173

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 maja 2010 r. w sprawie zmian w procedurze udzielania zamówień publicznych (2009/2175(INI))

(2011/C 161 E/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską oraz ze szczególnym uwzględnieniem zmian wprowadzonych przez traktat z Lizbony,
- uwzględniając dyrektywy 2004/18/WE i 2004/17/WE w sprawie zamówień publicznych oraz dyrektywę 2007/66/WE w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 listopada 2009 r. „Wspieranie inwestycji publiczno-prywatnych krokiem w kierunku naprawy gospodarki i długoterminowej zmiany strukturalnej: zwiększanie znaczenia partnerstw publiczno-prywatnych” (COM(2009) 0615),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 maja 2009 r. zatytułowany „Wkład w zrównoważony rozwój: rola sprawiedliwego handlu i związanych z handlem pozarządowych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem” (COM(2009)0215),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 lipca 2008 r. „Zamówienia publiczne na rzecz poprawy stanu środowiska” (COM(2008) 0400),
- uwzględniając komunikat wyjaśniający Komisji z dnia 5 lutego 2008 r. w sprawie stosowania prawa wspólnotowego dotyczącego zamówień publicznych i koncesji w odniesieniu do zinstytucjonalizowanych partnerstw publiczno-prywatnych (ZPPP) (C(2007)6661),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji zatytułowany „Europejski kodeks najlepszych praktyk ułatwiających dostęp MŚP do zamówień publicznych” (SEC(2008)2193),
- uwzględniając komunikat wyjaśniający Komisji z dnia 1 sierpnia 2006 r. dotyczący prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych⁽¹⁾,
- uwzględniając następujące orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości:
 - z 19 kwietnia 2007 r. w sprawie C-295/05 (Tragsa),
 - z 18 grudnia 2007 r. w sprawie C-532/03, *Komisja przeciwko Irlandii* (irländzkie służby ratunkowe),
 - z 13 listopada 2008 r. w sprawie C-324/07 (Coditel Brabant),
 - z 9 czerwca 2009 r. w sprawie C-480/06, *Komisja przeciwko Niemcom* (Stadtwerke Hamburg),
 - z 10 września 2009 r. w sprawie C-206/08 (Eurawasser),
 - z 9 października 2009 r. w sprawie C-573/07 (Sea s.r.l.),
 - z 15 października 2009 r. w sprawie C-196/08 (Acoset),

⁽¹⁾ Dz.U. C 179 z 1.8.2006, s. 2.

Wtorek, 18 maja 2010 r.

- z 15 października 2009 r. w sprawie C-275/08, *Komisja przeciwko Niemcom* (Datenzentrale Baden-Württemberg),
- z 25 marca 2010 r. w sprawie C-451/08 (Helmut Müller),
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie wkładu do zrównoważonego rozwoju: roli sprawiedliwego handlu i związanych z handlem pozarządowych systemów zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem (RELEX-IV-026),
- uwzględniając następujące projekty:
 - Ocena dyrektyw w sprawie zamówień publicznych Markt/2004/10/D Raport końcowy, Europe Economics z dnia 15 września 2006 r.,
 - Instytucjonalny wpływ prawodawstwa UE na samorządy lokalne i regionalne – studium przypadku: dyrektywa 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów oraz 2004/18/WE w sprawie zamówień publicznych, Europejski Instytut Administracji Publicznej (European Institute of Public Administration – EIPA) z września 2009 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie zamówień przedkomercyjnych: wspieranie innowacyjności w celu zapewnienia trwałości i wysokiej jakości usług publicznych w Europie ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych problemów związanych z transpozycją i stosowaniem prawodawstwa dotyczącego zamówień publicznych oraz związków tego prawodawstwa z agendą lizbońską ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 października 2006 r. w sprawie partnerstw publiczno-prywatnych oraz prawa wspólnotowego w zakresie zamówień publicznych i koncesji ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawie sprawiedliwego handlu i rozwoju ⁽⁴⁾,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego i Komisji Rozwoju Regionalnego (A7-0151/2010),
- A. mając na uwadze, że kryzys gospodarczy i finansowy uwydatnił istotne znaczenie zamówień publicznych oraz że skutki kryzysu wywarły już widoczny wpływ na władze gminne i że administracja publiczna tylko wtedy może prawidłowo spełniać swoje zadania w interesie ogółu, jeżeli korzysta z koniecznej pewności prawnej, a procedury nie są zbyt złożone,
- B. mając na uwadze, że sprawnie funkcjonujący rynek zamówień publicznych ma kluczowe znaczenie dla rynku wewnętrznego w kontekście zarówno zachęcania do konkurencji transgranicznej, stymulowania innowacji, promowania gospodarki opartej na technologiach niskoemisyjnych, jak również przyczyniania się do uzyskiwania optymalnej wartości przez władze publiczne,
- C. mając na uwadze, że prawo zamówień publicznych służy zapewnieniu ekonomicznego i wydajnego wykorzystania środków publicznych oraz umożliwieniu zainteresowanym przedsiębiorstwom, w ramach konkurencji opartej o zasady rynkowe, otrzymania zamówień publicznych,
- D. mając na uwadze, że przegląd dyrektyw w sprawie zamówień publicznych z 2004 r. miał prowadzić do uproszczenia, modernizacji i uelastycznienia oraz zwiększenia pewności prawnej,

⁽¹⁾ Dz.U. C 67E z 18.3.2010, s. 10.

⁽²⁾ Dz.U. C 146E z 12.6.2008, s. 227.

⁽³⁾ Dz.U. C 313E z 20.12.2006, s. 447.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2006)0320.

Wtorek, 18 maja 2010 r.

- E. mając na uwadze, że w traktacie z Lizbony po raz pierwszy uznano prawo władz regionalnych i lokalnych do samorządności w prawie pierwotnym Unii Europejskiej, wzmocniono zasadę pomocniczości i wprowadzono prawo do wniesienia powództwa nie tylko dla parlamentów krajowych, lecz także dla Rady Regionów,
- F. mając na uwadze, że Europejski Trybunał Sprawiedliwości rozpatrzył nieproporcjonalną ilość spraw dotyczących naruszeń w tym zakresie, co wskazuje na fakt, iż wiele państw członkowskich ma problemy z przestrzeganiem przepisów dyrektyw w sprawie zamówień publicznych,
- G. mając na uwadze, że w celu zagwarantowania, że europejskie polityki są tworzone w sposób spełniający oczekiwania europejskich obywateli, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zawiera koncepcję społecznej gospodarki rynkowej, klauzulę społeczną oraz protokół w sprawie usług świadczonych w interesie ogólnym określający wspólne wartości wyznawane w obrębie UE,
- H. mając na uwadze, że konwencja MOP nr 94 przewiduje, iż zamówienia publiczne zawierają klauzule gwarantujące sprawiedliwe wynagrodzenie i warunki pracy nie mniej korzystne niż te ustalone np. w układach zbiorowych,

Uwagi ogólne i zalecenia

1. wyraża ubolewanie, że cele, do których zmierzano przy przeglądzie dyrektyw w sprawie zamówień publicznych z 2004 r., nie zostały dotychczas osiągnięte, w szczególności w zakresie uproszczenia zasad udzielania zamówień publicznych i stworzenia większej pewności prawnej; wyraża jednak nadzieję, że najnowsze orzeczenia ETS przyczynią się do doprecyzowania otwartych kwestii prawnych, a liczba postępowań odwoławczych się zmniejszy; wzywa Komisję do uwzględnienia i wyraźnego stosowania się w ramach poszczególnych przeglądów przepisów europejskich do celów obejmujących uproszczenie i usprawnienie procesu udzielania zamówień publicznych;
2. wyraża ponadto ubolewanie, że istniejące przepisy w połączeniu z niepełnym wdrożeniem środków wykonawczych na szczeblu krajowym i regionalnym, współdziałanie prawa europejskiego, krajowego i regionalnego zaproponowane przez Komisję w zakresie prawa miękkiego, a także wykładnia odnośnych przepisów prawnych przez sądy europejskie i krajowe doprowadziły do powstania złożonego i nieprzejrzystego reżimu prawnego, który stawia przede wszystkim przed instytucjami publicznymi, przedsiębiorstwami prywatnymi i podmiotami świadczącymi usługi w interesie ogólnym poważne problemy prawne, których nie są one już w stanie rozwiązać bez zwiększenia wydatków lub zewnętrznego doradztwa prawnego; wzywa Komisję do udzielenia wsparcia i zbadania w ramach inicjatywy na rzecz udoskonalenia prawodawstwa także skutków prawa miękkiego, do ograniczenia takich wniosków do kluczowych aspektów oraz do wydania opinii w ich sprawie w kontekście zasady pomocniczości i proporcjonalności oraz przy uwzględnieniu pięciu zasad określonych w białej księdze na temat zarządzania na szczeblu europejskim z 2001 r. (otwartości, uczestnictwa, odpowiedzialności, skuteczności i spójności);
3. wskazuje, że w następstwie tych zmian instytucja udzielająca zamówienia musi często stawiać pewność prawną ponad potrzeby polityczne i mając na uwadze presję wywieraną na środki publiczne, jest ona często zmuszana przyznać zamówienie lub daną usługę podmiotowi, który złożył najtańszą ofertę, a nie najbardziej korzystną z ekonomicznego punktu widzenia; obawia się, że taki stan rzeczy osłabi bazę innowacyjną i konkurencyjną pozycję UE na świecie; nalega, aby Komisja zaradziła tej sytuacji i opracowała strategiczne działania zachęcające i uprawniające instytucje publiczne udzielające zamówień publicznych do przyjmowania zamówień ofertom najlepszym pod względem ekonomicznym i jakościowym;
4. stwierdza, że europejskie inicjatywy w zakresie zamówień publicznych należy lepiej koordynować, aby zapobiec zagrożeniu spójności z dyrektywami w sprawie zamówień publicznych i nie stwarzać ich użytkownikom problemów prawnych; w związku z tym wzywa do koordynacji obowiązującej wewnątrz Komisji Europejskiej pod nadzorem Dyrekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego i służb odpowiedzialnych za zamówienia publiczne oraz przy udziale innych właściwych dyrekcji generalnych; wzywa do spójnej obecności w Internecie i systematycznego przekazywania informacji do instytucji zamawiających w celu zwiększenia przejrzystości odnośnego prawodawstwa i jego przyjazności dla użytkowników;
5. ubolewa nad niedostateczną przejrzystością w odniesieniu do składu i pracy wewnętrznej grupy doradczej Komisji ds. zamówień publicznych, a także roli i kompetencji grupy doradczej ds. otwarcia rynku zamówień publicznych i wzywa Komisję do zadbania o zrównoważony skład, uzupełniony o związki zawodowe i przedstawicieli sfery biznesu, w szczególności MŚP, i większą przejrzystość zarówno w przypadku przedmiotowej komisji, jak i planowanej komisji doradczej ds. partnerstw publiczno prywatnych; domaga się odpowiedniego informowania Parlamentu Europejskiego i przekazywania mu wszystkich dostępnych informacji na każdym etapie procesu i w jego końcowej fazie;

Wtorek, 18 maja 2010 r.

6. uważa, że ponieważ zamówienia publiczne dotyczą środków publicznych powinny być one przejrzyste i podlegać kontroli publicznej; domaga się od Komisji doprecyzowania tej kwestii w celu zapewnienia lokalnym i innym władzom publicznym pewności prawnej i prawa do informowania społeczeństwa o zobowiązaniach umownych;

7. podkreśla, że udzielanie zamówień publicznych powinno się odbywać przy poszanowaniu zasady przejrzystości i równego traktowania wszystkich zainteresowanych stron, uznając stosunek ceny do realizacji projektu jako ostateczne kryterium, tak aby wybrać ofertę, która jest najlepsza, a nie tylko ofertę zawierającą najniższą cenę;

8. wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny ex post dyrektyw w sprawie zamówień publicznych, z uwzględnieniem kwestii przedstawionych w niniejszym sprawozdaniu; oczekuje, że przegląd ten zostanie sporządzony z licznym udziałem wszystkich zainteresowanych środowisk i w bliskiej współpracy z Parlamentem Europejskim; uważa, że przegląd powinien uwzględniać wszystkie ramy i obejmować dyrektywę w sprawie przepisów w dziedzinie udzielania zamówień publicznych, a także analizę przepisów prawa krajowego transponujących dyrektywę w sprawie przepisów w dziedzinie udzielania zamówień publicznych w celu przeciwdziałania dalszej fragmentacji prawa w zakresie zamówień publicznych; uważa, że obecnie nie da się jeszcze ocenić praktycznych skutków przedmiotowej dyrektywy, ponieważ nie została ona jeszcze transponowana we wszystkich państwach członkowskich;

Współpraca publiczno-publiczna

9. przypomina, że w traktacie z Lizbony, który wszedł w życie dnia 1 grudnia 2009 r., po raz pierwszy uznano prawo władz regionalnych i lokalnych do samorządności w prawie pierwotnym Unii Europejskiej (art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej); podkreśla, że w kilku orzeczeniach Europejski Trybunał Sprawiedliwości (ETS) powołuje się na prawo do samorządu lokalnego i zwraca uwagę, że „władza publiczna ma możliwość wypełniania ciężących na niej w interesie publicznym zadań własnymi środkami (...) i że może czynić to również we współpracy z innymi organami publicznymi” (C-324/07); ponadto zwraca uwagę na orzeczenie Wielkiej Izby ETS z dnia 9 czerwca 2009 r. (C-480/06), w którym dodatkowo stwierdzono, że „prawo wspólnotowe wcale nie nakazuje władzom publicznym wykorzystania szczególnej formy prawnej dla zapewnienia wspólnego wykonywania ich misji publicznej”; traktuje więc partnerstwa publiczno-publiczne, takie jak współpraca między gminami i formy współpracy krajowej, jako nieobjęte prawem o zamówieniach publicznych według następujących kumulatywnych kryteriów:

- wykonywanie misji publicznej wszystkich zainteresowanych gmin,
- wykonywanie tej misji wyłącznie przez zainteresowane organy publiczne, a więc bez udziału podmiotów prywatnych,
- wykonywanie działalności głównie dla zainteresowanych instytucji publicznych;

10. podkreśla, że Komisja wyjaśniła, że nie wszystkie działania podejmowane przez władze publiczne podlegają przepisom dotyczącym zamówień publicznych i o ile przepisy prawa europejskiego nie wymagają utworzenia rynku na pewnym obszarze, do państw członkowskich należy decyzja, czy i w jakim zakresie pragną one samodzielnie pełnić funkcje publiczne;

11. zwraca uwagę, że wnioski ETS zawarte we wspomnianym orzeczeniu nie mają bezpośredniego zastosowania do współpracy pomiędzy gminami, ale w ujęciu ogólnym są obowiązujące, tym samym mogą być stosowane do współpracy pomiędzy innymi publicznymi instytucjami zamawiającymi;

12. zwraca uwagę, że ETS zdecydował w orzeczeniu z dnia 10 września 2009 r. (C-573/07), że możliwość otwarcia kapitału dotychczas publicznej spółki dla inwestorów prywatnych należy objąć obowiązkiem stosowania prawa o zamówieniach publicznych tylko wtedy, gdy w okresie realizacji zamówienia doszło do zmiany charakteru spółki o kapitale publicznym, co w rezultacie doprowadziłoby do modyfikacji podstawowych warunków zamówienia i wymagałoby przeprowadzenia nowego postępowania przetargowego; zauważa, że skutek orzecznictwa ETS doszło do istotnych zmian zasad dotyczących współpracy publiczno-publicznej i z zadowoleniem przyjmuje ostatnio wydane orzeczenia Trybunału w tym zakresie; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do informowania o konsekwencjach prawnych tych orzeczeń;

Wtorek, 18 maja 2010 r.

Koncesje na usługi

13. zwraca uwagę, że koncesje na usługi zgodnie z art. 1 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2004/17/WE i art. 4 dyrektywy 2004/18/WE oznaczają umowy, w przypadku których „wynagrodzenie za świadczenie usług obejmuje wyłącznie prawo do korzystania z usług, albo takie prawo wraz z płatnością”; podkreśla, że koncesje na usługi zostały wyłączone z zakresu obowiązywania dyrektyw w sprawie zamówień publicznych w celu zapewnienia zamawiającym i wykonawcom większej elastyczności; przypomina, że także ETS potwierdził w kilku orzeczeniach, że koncesje na usługi nie są objęte przedmiotowymi dyrektywami, lecz ogólnymi postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zakaz dyskryminacji, zasada równości traktowania i przejrzystości), a podmioty udzielające zamówień publicznych muszą mieć możliwość zlecenia świadczenia usług za pomocą koncesji, jeżeli są zdania, że w ten sposób najlepiej zapewni się wykonanie danej usługi świadczonej w ogólnym interesie, i to nawet wtedy, gdy ryzyko powiązane z korzystaniem jest wprawdzie znacznie ograniczone na skutek publiczno-prawnej formy usługi, lecz zostaje w pełni przeniesione (orzeczenie C-206/08 z dnia 10 września 2009 r., motywy 72-75);

14. przyjmuje do wiadomości komunikat Komisji z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie wykorzystania potencjału partnerstw publiczno-prywatnych i z wielkim zainteresowaniem oczekuje odpowiedniej oceny skutków; oczekuje, że Komisja wyciągnie wnioski z porażki PPP; podkreśla, że należy stosownie uwzględnić zarówno złożoność procedur, jak i znaczne różnice w zakresie kultury i praktyki prawnej w państwach członkowskich w przypadku koncesji na usługi; jest zdania, że definicja koncesji na usługi i jej ramy prawne uległy zmianie w wyniku dyrektyw w sprawie zamówień publicznych z 2004 r. i uzupełniającego orzecznictwa ETS; podkreśla, że każdy wniosek w sprawie aktu prawnego dotyczącego koncesji na usługi byłby uzasadniony jedynie w celu wyeliminowania zakłóceń w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego; podkreśla, że takie zakłócenia nie zostały dotychczas zidentyfikowane, a zatem nie jest potrzebny akt prawny dotyczący koncesji na usługi, chyba że miałyby on wprowadzić istotne usprawnienia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego;

Partnerstwo publiczno-prywatne

15. przyjmuje z zadowoleniem prawne doprecyzowanie warunków, w których stosuje się prawo o zamówieniach publicznych w przypadku zinstytucjonalizowanych partnerstw publiczno-prawnych, szczególnie wobec dużego znaczenia przypisywanego im przez Komisję w komunikacie z dnia 19 listopada 2009 r. w zwalczaniu zmian klimatu, wspieraniu energii odnawialnej i zrównoważonego transportu; zwraca uwagę, że dyrektywy w sprawie zamówień publicznych stosuje się zawsze wtedy, gdy zamówienie ma przypaść przedsiębiorstwu o minimalnym udziale prywatnym; podkreśla jednak, że zarówno Komisja w swoim komunikacie z 5 lutego 2008 r., jak i ETS w orzeczeniu z dnia 15 października 2009 r. w sprawie C-196/08 stwierdziły, że do udzielenia zamówienia i przeniesienia określonych zadań na nowo utworzone partnerstwo publiczno-prywatne nie jest konieczny podwójny przetarg; podkreśla jednak, że aby przeniesienie koncesji na utworzone wcześniej w tym celu mieszane przedsiębiorstwo publiczno-prywatne było możliwe bez przetargu, muszą zostać spełnione łącznie następujące warunki:

- wybór prywatnego partnera odbywa się w drodze przejrzystej procedury, poprzedzonej publikacją ogłoszenia o zamówieniu, po sprawdzeniu wymagań finansowych, technicznych, operacyjnych i administracyjno-technicznych, a także charakterystyki oferty w odniesieniu do usługi, jaka ma zostać wykonana;
- mieszane przedsiębiorstwo publiczno-prywatne zachowuje niezmiennie podczas całego okresu trwania koncesji przedmiot swojej działalności; istotna zmiana przedmiotu działalności lub przekazanego zadania powinna zdaniem ETS skutkować obowiązkiem ogłoszenia przetargu;

dlatego też uważa kwestię stosowania prawa o zamówieniach publicznych wobec zinstytucjonalizowanych partnerstw publiczno-prywatnych za wyjaśnioną i zwraca się do Komisji i państw członkowskich z prośbą o należyte poinformowanie o tym fakcie;

16. podkreśla, że niedawny kryzys finansowy rzucił nowe światło na częsty sposób finansowania partnerstw publiczno-prywatnych i podziału zagrożeń finansowych; zwraca się do Komisji o odpowiednie zbadanie zagrożeń finansowych związanych z tworzeniem PPP;

Wtorek, 18 maja 2010 r.

Planowanie przestrzenne/rozwój obszarów miejskich

17. z zadowoleniem przyjmuje orzeczenie ETS w sprawie C-451/08; uważa, że szerokie i ambitne cele dyrektywy muszą być brane pod uwagę podczas jej interpretowania, ale nie należy zakładać, że powołując się na cel tego aktu jego zakres może być bez końca rozszerzany, ponieważ w przeciwnym przypadku istnieje niebezpieczeństwo, że każda działalność z zakresu budownictwa miejskiego zostanie objęta zakresem dyrektywy, biorąc pod uwagę, że według definicji działania regulujące możliwości zabudowy zmieniają w istotny sposób wartość działek, do których się odnoszą; jest zdania, że prawo zamówień publicznych w ciągu ostatnich lat przedostało się do takich obszarów, które zasadniczo nie podlegają suwerennej procedurze udzielania zamówień publicznych, i w związku z tym sugeruje ciągle zwracanie szczególnej uwagi na właściwości zamówienia w przypadku stosowania przepisów dotyczących udzielania zamówień;

Zamówienia publiczne poniżej progu

18. przypomina, że Parlament Europejski przyłączył się do skargi Niemiec przeciwko Komisji wniesionej do ETS, w dniu 14 września 2006 r., która dotyczy komunikatu wyjaśniającego Komisji z dnia 1 sierpnia 2006 r. dotyczącego prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych, i oczekuje rychłej decyzji;

Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa

19. zwraca się do Komisji o przeprowadzenie oceny wpływu dyrektyw w sprawie zamówień publicznych na mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, w szczególności w kontekście roli podwykonawców, oraz zbadania na użytek przyszłego przeglądu dyrektyw, czy potrzebne są dodatkowe zasady dotyczące udzielania podzleceń, w szczególności w celu uniknięcia sytuacji, w której MŚP jako podwykonawcy otrzymują gorsze warunki niż główny wykonawca zamówienia publicznego;

20. wzywa Komisję do uproszczenia procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych w celu uwolnienia samorządów i przedsiębiorstw od przeznaczania dużej ilości pieniędzy i czasu na biurokrację; podkreśla, że poprzez uproszczenie procedur MŚP będą miały lepszy dostęp do zamówień publicznych oraz będą mogły w nich uczestniczyć na jednakowych i bardziej sprawiedliwych zasadach;

21. uważa, że podwykonawstwo jest formą organizacji pracy dostosowaną do szczególnych aspektów realizacji prac; podkreśla, że umowy o podwykonawstwo muszą przestrzegać wszystkich zobowiązań nałożonych na głównych wykonawców, w szczególności w odniesieniu do prawa pracy i bezpieczeństwa; jest zdania, że w tym celu zasadne jest ustanowienie powiązanej odpowiedzialności wykonawcy i podwykonawcy;

22. popiera systematyczne dopuszczanie alternatywnych ofert (lub wariantów); wskazuje, że warunki postępowania przetargowego, w szczególności dopuszczanie alternatywnych ofert, ma kluczowe znaczenie dla promowania i rozpowszechniania innowacyjnych rozwiązań; podkreśla, że specyfikacje dotyczące realizacji i wymogów funkcjonalnych oraz celowe składanie różnych ofert daje oferentom możliwość proponowania innowacyjnych rozwiązań;

23. wzywa do stworzenia jednej strony internetowej – prawdziwej sieci, w której dostępne byłyby wszystkie informacje dotyczące zamówień publicznych; z takiej strony mogłyby korzystać przedsiębiorstwa pragnące uczestniczyć w jakimkolwiek zaproszeniu do składania ofert; zauważa, że celem takiego portalu powinno być edukowanie i informowanie przedsiębiorstw, udzielanie im pomocy w wyborze odpowiedniego zamówienia oraz udostępnianie szczegółowych informacji o przepisach mających zastosowanie w przypadku zamówień publicznych, głównie z myślą o MŚP (które z reguły nie dysponują zdolnościami administracyjnymi i personelem wykwalifikowanym w dziedzinie terminologii i procedur z zakresu zamówień publicznych) oraz że wyspecjalizowane centra informacji mogłyby również pomagać tym podmiotom oceniać, czy rzeczywiście będą w stanie spełnić warunki określone w ofercie i, w stosownym przypadku, służyć pomocą w opracowaniu dokumentów zgłoszeniowych;

24. zauważa, że MŚP napotykają liczne trudności, aby uzyskać dostęp do rynku zamówień publicznych oraz że należy podjąć wzmoczone wysiłki w celu opracowania strategii na rzecz MŚP; dlatego w ramach tej strategii zwraca się do państw członkowskich o współpracę z instytucjami zamawiającymi w celu zwiększenia w stosownych przypadkach możliwości zlecania podwykonawstw, jak również opracowania i rozpowszechniania najlepszych technik, unikania zbyt nakazowych procedur kwalifikacyjnych, stosowania określonych standardów do dokumentów przetargowych w celu zagwarantowania, że dostawcy nie będą musieli zaczynać od początku oraz utworzenia scentralizowanej strony internetowej zawierającej ogłoszenia o zamówieniach; wzywa również Komisję do gromadzenia inicjatyw państw członkowskich w tym zakresie oraz zachęcania do rozpowszechniania europejskiego kodeksu najlepszych praktyk w ramach programu „Small Business Act”;

Wtorek, 18 maja 2010 r.

25. zachęca państwa członkowskie do promowania „programu rozwoju dla dostawców”, który został już opracowany w niektórych państwach; zauważa, że takie narzędzie może być wykorzystywane do wspierania dialogu pomiędzy dostawcami a instytucjami udzielającymi zamówień publicznych, umożliwiając ich spotkanie na wczesnym etapie procesu zakupu; podkreśla, że taki mechanizm ma kluczowe znaczenie dla pobudzania innowacji i poprawy dostępu do rynków zamówień publicznych dla MŚP;

26. wzywa Komisję do dołożenia większych starań, aby zagwarantować europejskim MŚP odgrywanie większej roli w międzynarodowych zamówieniach publicznych i do nasilenia starań na rzecz zapobiegania dyskryminacji wobec europejskich MŚP, wprowadzając szczegółowe przepisy, stosowane przez niektóre strony w odniesieniu do członków GPA (jak Kanada i Stany Zjednoczone); zauważa, że działania na rzecz poprawy zarówno przejrzystości jak i uzyskania dostępu do krajowych rynków zamówień publicznych pomogą MŚP w dostępie do tych rynków;

27. zwraca się do Komisji o uzyskanie włączenia do renegocjowanego porozumienia WTO w sprawie zamówień publicznych (GPA) klauzuli umożliwiającej Unii Europejskiej preferencyjne traktowanie MŚP w przetargach, idąc za przykładem klauzul już stosowanych przez inne państwa będące stronami tego porozumienia;

Ekologiczne zamówienia publiczne

28. wskazuje na istotne znaczenie zamówień publicznych dla ochrony klimatu i środowiska, wydajności energetycznej, innowacji i pobudzania konkurencji i potwierdza, że należy zachęcić organy administracji publicznej i dać im możliwość wykorzystywania kryteriów ekologicznych, społecznych i innych przy udzielaniu zamówień publicznych; przyjmuje z zadowoleniem praktyczne rodzaje wsparcia pomagające urzędom i innym instytucjom publicznym w trwałym udzielaniu zamówień; wzywa Komisję do zbadania możliwości wykorzystywania ekologicznych zamówień publicznych jako środka wspierania zrównoważonego rozwoju;

29. ponawia swój wniosek, o którym mowa w sprawozdaniu z lutego 2009 r., dotyczący przygotowania przez Komisję podręcznika na temat zamówień przedkomercyjnych, który miałby zawierać praktyczne przykłady dotyczące podziału ryzyka i korzyści na warunkach rynkowych; uważa ponadto, że prawa własności intelektualnej powinny być przyznane przedsiębiorstwom uczestniczącym w postępowaniach dotyczących zamówień przedkomercyjnych, co wpłynęłoby na wzrost zrozumienia wśród władz publicznych i zachęciło dostawców do szerszego uczestnictwa w postępowaniach dotyczących udzielania zamówień przedkomercyjnych;

30. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie przez Komisję Europejską helpdesku EMAS, który dostarcza praktycznych informacji i udziela wsparcia przedsiębiorstwom i innym organizacjom w zakresie badania, monitorowania i poprawy ich efektywności środowiskowej podczas ubiegania się o zamówienia publiczne; wzywa Komisję do rozważenia utworzenia bardziej ogólnej strony internetowej, która oferowałaby praktyczne porady i wsparcie dla podmiotów uczestniczących w postępowaniach przetargowych dotyczących zamówień publicznych, w szczególności podmioty zaangażowane w skomplikowane procedury dotyczące zamówień, które wymagają współpracy;

Udzielanie zamówień odpowiedzialne społecznie

31. wykazuje brak jasności w zakresie odpowiedzialnego społecznie udzielania zamówień publicznych i wzywa Komisję do udzielenia w tej dziedzinie pomocy w formie podręczników; wskazuje w tym kontekście na warunki ramowe zmienione przez traktat z Lizbony i kartę praw podstawowych i oczekuje, że zostanie to odpowiednio wdrożone przez Komisję; zwraca uwagę na istotną problematykę faktu, że kryteria społeczne odnoszą się głównie do procesu produkcji, co sprawia, że zazwyczaj nie są rozpoznawane w produkcji końcowym, a w zglobalizowanej produkcji i złożonych łańcuchach dostaw ich kontrola jest utrudniona; dlatego oczekuje także w zakresie społecznie odpowiedzialnego udzielania zamówień publicznych opracowania precyzyjnych i weryfikowalnych kryteriów lub stworzenia bazy danych z kryteriami określonymi pod kątem produktów; wskazuje na trudności i koszty napotymane przy weryfikacji przestrzegania kryteriów dla publicznych instytucji udzielających zamówień i wzywa Komisję do udostępnienia odpowiedniego wsparcia oraz wspierania instrumentów służących certyfikacji niezawodności łańcuchów dostaw;

32. wzywa Komisję do wyjaśnienia, że organy administracji publicznej mogą wykorzystywać kryteria społeczne, jak na przykład uiszczanie właściwych opłat taryfowych, i inne przy udzielaniu zamówień publicznych; wzywa Komisję do opracowania wskazówek lub innych praktycznych rodzajów wsparcia pomagającego urzędom i innym instytucjom publicznym w trwałym udzielaniu zamówień i zachęca Komisję i państwa członkowskie do częstego przeprowadzenia szkoleń i kampanii kształtujących świadomość; wspiera przejrzysty proces z włączeniem państw członkowskich i władz lokalnych do dalszej pracy nad kryteriami; wskazuje, że właśnie w zakresie kryteriów społecznych proces taki zapowiada sukces;

Wtorek, 18 maja 2010 r.

33. wzywa Komisję do zachęcania władz publicznych do stosowania kryteriów sprawiedliwego handlu podczas udzielania zamówień publicznych i realizowania polityki zakupów w oparciu o definicję sprawiedliwego handlu w brzmieniu przyjętym w rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawiedliwego handlu i rozwoju z dnia 6 lipca 2006 r. oraz niedawnego komunikatu Komisji Europejskiej z dnia 5 maja 2009 r.; ponownie domaga się, aby Komisja promowała korzystanie z takich kryteriów poprzez między innymi opracowanie konstruktywnych wytycznych na temat zamówień publicznych w kontekście sprawiedliwego handlu; z zadowoleniem przyjmuje jednomyślne przyjęcie opinii Komitetu Regionów w dniu 11 lutego 2010 r., zawierającej postulat utworzenia europejskiej strategii na rzecz sprawiedliwego handlu dla lokalnych i regionalnych władz;

Praktyczna pomoc: Baza danych i szkolenia

34. sugeruje stworzenie często aktualizowanej bazy danych dotyczących standardów, w tym w szczególności standardów związanych z kryteriami środowiskowymi i społecznymi, które miałyby zostać udostępnione władzom publicznym, aby zapewnić instytucjom udzielającym zamówień publicznych dostęp do odpowiednich wskazówek oraz jasnego zbioru zasad mających zastosowanie podczas sporządzania ofert w celu łatwego zweryfikowania ich zgodności z danym standardem; oczekuje, że państwa członkowskie i wszystkie zainteresowane strony zostaną w pełni włączone w ten proces; zauważa, że ten oddolny proces powinien uwzględniać cenne doświadczenie i wiedzę często spotykane na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym; zwraca ponadto uwagę na negatywne skutki podzielenia rynku przez liczne, zróżnicowane regionalne, krajowe, europejskie i międzynarodowe marki istniejące w szczególności w dziedzinie innowacji i badań;

35. zauważa znaczenie standardów w udzielaniu zamówień publicznych w kontekście pomocy dla instytucji publicznych udzielających zamówienia w zakresie osiągnięcia ich celów, umożliwiając im korzystanie ze sprawdzonych i przetestowanych procedur otrzymywania produktów lub usług, przygotowanie oszczędnego postępowania przetargowego i zapewniając spełnienie przez zamówienie innych celów politycznych, takich jak trwałość i nabywanie produktów od małych przedsiębiorstw;

36. uznaje, że szkolenia i wymiana doświadczeń między władzami publicznymi a Komisją Europejską ma kluczowe znaczenie dla przezwyciężenia trudności występujących na rynku zamówień publicznych; obawia się jednak, że w miarę ograniczania środków krajowych, takie inicjatywy mogą być porzucane; zwraca się zatem do państw członkowskich i Komisji Europejskiej do korzystania z istniejących zasobów i mechanizmów, będących w ich posiadaniu, takich jak wzajemna ocena, o której mowa w dyrektywie usługowej w celu zachęcania niewielkich zespołów ekspertów ds. zamówień publicznych z danego regionu do prowadzenia przeglądu działań realizowanych w innym regionie UE, co może pomóc zbudować zaufanie i opracować najlepsze praktyki w różnych państwach członkowskich;

37. nalega, aby Komisja i państwa członkowskie zorganizowały szkolenia i kampanie kształtujące świadomość wśród władz lokalnych i decydentów politycznych, a także innych zainteresowanych stron, w szczególności podmiotów świadczących usługi społeczne;

Rozwój regionalny

38. podkreśla, że Trybunał Obrachunkowy wskazuje regularnie w swoich rocznych sprawozdaniach dotyczących wykonania budżetu UE w tym także w ostatnim sprawozdaniu rocznym dotyczącym roku budżetowego 2008, że nieprzestrzeganie unijnych przepisów regulujących udzielanie zamówień publicznych jest jedną z dwóch najczęstszych przyczyn błędów i nieprawidłowości występujących przy wdrażaniu projektów europejskich współfinansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności; podkreśla w tym kontekście, że nieprawidłowości są często spowodowane niewłaściwą transpozycją przepisów UE i odmiennymi zasadami stosowanymi przez państwa członkowskie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dokonania przeglądu, we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, różnych zbiorów przepisów mających zastosowanie do zamówień publicznych w celu ujednolicenia tych przepisów i uproszczenia ogółu ram prawnych regulujących procedury zamówień publicznych, w szczególności z myślą o zmniejszeniu ryzyka występowania błędów i zapewnieniu większej wydajności w wykorzystywaniu funduszy strukturalnych;

39. uważa, że przyczyną trudności mogą być nie tylko koszty i złożoność procedur, ale także czas potrzebny na ukończenie procedury udzielania zamówień publicznych, a także groźba postępowania sądowego w formie nadmiernie złożonej procedury apelacji, która jest często blokowana przez liczne podmioty, w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że plan naprawczy umożliwia stosowanie przyspieszonych wariantów procedur przedstawionych w dyrektywach dotyczących zamówień publicznych w przypadku dużych przedsięwzięć publicznych przewidzianych na lata 2009 i 2010; wzywa państwa członkowskie do wykorzystywania tej procedury i wspierania lokalnych i regionalnych władz w stosowaniu i wdrażaniu procedur, w każdym przypadku przestrzegając standardowych zasad i przepisów dotyczących zamówień publicznych;

Wtorek, 18 maja 2010 r.

40. wzywa Komisję do rozważenia możliwości dalszego korzystania, nawet po 2010 r., z przyspieszonych wersji procedur odnośnie do funduszy strukturalnych i przedłużenia tymczasowego podwyższenia progów, dla osiągnięcia konkretnego celu, jakim jest przyspieszenie inwestycji;

Handel międzynarodowy

41. zwraca uwagę, że rynek wewnętrzny i rynki międzynarodowe są coraz ściślej między sobą powiązane; w związku z tym uważa, że prawodawcy na rynku wewnętrznym UE oraz negocjatorzy UE w obszarze handlu międzynarodowego, realizując swoje działania, powinni brać pod uwagę możliwe konsekwencje dla obu stron oraz prowadzić spójną politykę zawsze nakierowaną na promowanie wartości UE, takich jak przejrzystość, pryncypialne stanowisko w sprawie korupcji i rozwój praw socjalnych i praw człowieka w polityce zamówień publicznych; w celu wspierania synergii zachęca Komisję Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów oraz Komisję Handlu Międzynarodowego do odbywania wspólnych spotkań informacyjnych;

42. podkreśla, że należyte ramy rządowe w zakresie zamówień publicznych są warunkiem wstępnym uczciwego, wolnego i konkurencyjnego rynku oraz pomagają zwalczać korupcję;

43. w kontekście zobowiązań Unii Europejskiej w dziedzinie międzynarodowych zamówień publicznych podkreśla następnie rolę wzmocnionych mechanizmów antykorupcyjnych w dziedzinie zamówień publicznych i zwraca uwagę na konieczność skoncentrowania wysiłków na zagwarantowaniu przejrzystości i uczciwości w korzystaniu z funduszy publicznych;

44. wzywa 22 państwa o statusie obserwatorów w Komitecie GPA do przyspieszenia procedury przystępowania do GPA;

45. wzywa Komisję do oceny możliwości włączenia do umów w sprawie zamówień publicznych zawieranych z partnerami międzynarodowymi przepisów nakładających obowiązek przestrzegania podstawowych praw człowieka zapisanych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach;

46. jest głęboko przekonany o słuszności zasady wzajemności i proporcjonalności w zakresie zamówień publicznych, choć jednocześnie zdecydowanie sprzeciwia się działaniom protekcjonistycznym w dziedzinie zamówień publicznych na szczeblu globalnym; wzywa Komisję do rozważenia wprowadzenia proporcjonalnych ograniczeń dostępu do określonych obszarów rynku zamówień unijnych tym partnerom handlowym, którzy korzystają z otwartości rynku UE, a nie mają zamiaru otworzyć własnych rynków na przedsiębiorstwa z UE, w celu zmotywowania ich do zaoferowania europejskim przedsiębiorstwom opartego na wzajemności i proporcjonalnego dostępu do rynków;

47. przypomina o zapisach artykułów 58 i 59 Dyrektywy 2004/17/WE; zwraca się do państw członkowskich o pełniejsze wykorzystanie możliwości informowania Komisji Europejskiej o problemach z dostępem ich przedsiębiorstw do rynków państw trzecich, zwraca się do Komisji o podejmowanie skutecznych działań, aby zapewnić realny dostęp przedsiębiorstw unijnych do rynków państw trzecich;

*

* *

48. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
